

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRÓNÓVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Egy napi járásra Kragujevacról

Kövess hadserege Rudniknál megverte a szerbeket — Nagy csata a cumici fensíkon — A bolgárok győzelme a Nisbe vezető úton — Csapatunk a Styr folyó mentén visszaszorítják az oroszokat — Az olaszok támadásai Görz vidékén ismét véresen összeomlottak

Vezérkarunk mai jelentése közli, hogy Kövess tábornok hadseregének balszárnya egy napi járóföldre közelítette meg Kragujevacot. A szerbek elkeseredettek védelmezik országuk katonai központját s a várostól északnyugatra, Cumic alatt, a legszivósabb ellenállást fejtik ki az előretörő osztrák-magyar csapatokkal szemben. Ez ellenállás meddő volt azonban nyilvánvaló s eredménye legfőképpen az, hogy a szerb hadsereg újabb retentő véráldozattal egy-két nappal kitolja Kragujevac elestét. Épp ilyen céltalan azoknak a szerb csapatoknak a védekezése, melyek a Strazevica magaslaton zárják el ideig-óráig a Kragujevac felé vezető utat Gallwitz hadseregének a Lepenica völgyéből, tehát északkeleti irányból előnyomuló részei elől. A Kragujevaci szerb sereg ellenállása különben már azért sem tarthat hosszabb ideig, mert visszavonulását mind sürgősen bé teszik azok a sikerek, melyeket Kövess hadseregének jobbszárnya a Rudnik—Gornji Milanovac úton vívott ki. — Szerbia északkeleti részén, a Timok völgyében az első bolgár hadsereg folytatta a visszavonulásra kényszerített szerbek üldözését, az a bolgár sereg pedig, amely három nappal ezelőtt Knjazevacot hódította meg, áttörte a Tresibaba hegységen épült szerb állásokat s így mindössze 30 kilométerre áll Nistól.

És mialatt ilyenformán minden oldalról szorosabbra fonódik a gyűrű Szerbia körül, az entente mentő akciója sehogyan sem halad előbbre. A közvetlen mentési akció hírei még mindig a szalonikii expedícióról szóló ellentétes jelentésekben merülnek ki. A közvetett mentési akcióban sem telhetik az ententenak valami nagy győnyörűsége. A nyugati hadszíntéren például napok óta nem történt lényeges esemény, illetve — mint egy magánjelentésünk hírül adja — a németek a Champagneban lassankint visszaállították a nagy angol-francia offenzíva előtti helyzetet. Az olaszok támadásai az Isonzo-vonalnak Görztől délre húzódó szakaszán ismét véresen összeomlottak s a nagy offenzíva csak Tirol délkeleti határán juttatta Cadornát kétes értékű babérhoz, ahol a Col di Lanán egy előre-

tolt állásunkat engedték át a tiszteres tulerőnek. Az orosz hadszíntéren viszont a mi csapatunk vívtak ki a Styr mentén jelentékenyebb sikereket.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, október 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a szerb hadszíntérről:

A Visegrád körüli terület megtisztítása sikeresen halad tovább.

Kövess tábornok hadserege az ellenséget Rudnik mindkét oldalán Grn. Milanovac felé vetette vissza. A cumici fensíkon, egy napi járásra Kragujevacról északnyugatra, az ellenség még a legszivósabban áll ellen. Csapatunk ott elkeseredett harcban állanak.

Lapovotól délnyugatra a német zászlóalj a Strazevica magaslatot támadják.

Az ellenség Szerbia északkeleti részén mindenütt visszavonul. A bolgárok a Timok felől üldözik. Knjazevacotól délnyugatra a bolgárok behatoltak a Tresibaba Planinán levő szerb állásokba.

HÖFER altábornagy a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 30. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Kövess és Gallwitz tábornokok hadseregei az ellenséges állásokat rohammal elfoglalták. Több mint 1000 szerbet elfogtak, 2 ágyut és 1 gépfegyvert zsákmányoltak és tovább nyomulnak előre.

Bojadjeff tábornok hadserege folytatja az üldözést.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Montenegro várja Szerbiát

Cetinje, október 30. (Magyar Távirati Iroda.) Montenegróban a szerbek részére élelmezési szolgálatot rendeztek be.

A bolgárok hódításai Macedoniában

Szófia, október 30. (Magyar Távirati Iroda.) A macedoniai bolgár csapatok elfoglalták Krusevo várost. A Prilepből kiverter szerbek Monastir felé menekülnek, amelyet a bolgárok 18 kilométernyire közelítettek meg. A macedon török csapatok hét kilométerre állnak a Dojran-tóhoz.

Szófia, október 30. (Magyar Távirati Iroda.) Az Úszkübtől nyugatra előnyomult bolgár csapatok elfoglalták Tetovo várost s ezzel Macedoniát elszakították Szerbiától.

Török csapatok a bolgár fronton

Bukarest, október 30. A bolgár határról jelentik: Goltz pasa tábornagy parancsnoksága alatt öt török hadosztály váltja föl a bolgár csapatokat az északkeleti és az északnyugati határon. — A török csapatok előtt már csak gyenge bolgár osztagok vannak. Az itteni lapok azt írják, hogy a bolgárok Silistria felé az összes mellékutakat elpusztították.

Ferdinánd király oroszellenes érzelmel

Szófia, október 30. A Birsewije Wjedomosti közli a szófiai volt orosz követségi titkár kijelentéseit, aki elmondja, hogy Ferdinánd király mindenkor kimutatta, hogy az orosz követséget milyen kevésre becsüli. Az orosz katonai és tengerészeti ügyvivőt sohasem fogadta, csak Tarnowski gróf osztrák-magyar követ örvendett a király kegyeinek. Bulgáriában ma már nincs ellenzék többé. Az ismert oroszfileknek egyáltalán nincs hitelük az országban.

Francia vélemény

Szerbia bekerítéséről.

Amsterdam, október 30. A párisi Matin világhírű katonai munkatársa, De Civrieux vezérőrnagy, aki mindig tárgyilagosan, de reménykedve bírálta az entente harctéri helyzetét, a legsötétebb pesszimizmus hangján irt cikket közöl a Matin legfrissebb számában L'objectif de Mackensen (Mackensen célja) címmel. A cikk, amely rendkívüli érdeklődésre tarthat számot, a Kövess- és Gallwitz-seregek szerbiai villámgyors előretörését ismerteti, majd így folytatja:

URANIA

Ma utoljára!

Garmi-film.

A SZÉPSÉG ÁTKA

nagy társadalmi dráma 5 felvonásban.

Főszereplő: Mária Garmi.

Háborús híradó.

Albert bajban

vigjáték.

Vasárnap 3 órákor mérsékelt, 5, 7 és 9 órákor rendezés helyett.

Folytatódó bemenet.

A színház fűtve van.

APOLLO

Ma, vasárnap

Előadások 3 órákor mérsékelt, 5, 7 és 9 órákor rendezés helyett.

Ma utoljára!

Az új

Connan Doyle

sorozat első része.

Mr. KING

nagy kalandordráma 4 felvonásban.

Legújabb háborús képek

eredeti harctéri felvételek.

SZEMBERŐRSŐDI

vigjáték.

HOCKE, mint háziur

természeti felvétel.

Ez a cél lényegben a *Belgrád—Nis—Szófia* vasuti vonal elfoglalása. Ez bekövetkezik az egész szerb sereg megfőtása által, amiknek megtörténte után a támadó seregek a vasuti vonaltól nyugatra egy vasutat védő területövet elfoglalnak és ezzel kitüzött céljukat megoldották.

Abban a percben pedig nyitva van a Keletre vivő uralkodó utvonal *Berlin—Bécs—Budapest—Szófia—Konstantinápoly—Damaszkusz és Bagdad* érintésével. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy Ázsia mohamedán földjén a jelzett utvonal kétfelé ágazik és a másik vonala *Indiába és Egyiptomba* vezet.

A szerb hadjárat egész szintere igen nagy nehézségeket okoz a támadóknak. Az ellentállásra legalkalmasabb pont *Nis* előtt van s ez a híres alexináci állás, amely 1560 méter magasan van s már 1876-ban is igen sok gondot adott a török seregeknek. Ez az állás azonban úgy Zajecsár, mint Knyazevác és Pirot felől is megkerülhető.

Bármily vitéz legyen is a kicsi szerb hadsereg, természetesen, hogy saját erejéből nem tud szembeállani a német frontális és a bolgár oldaltámadásnak. Ha a szövetségesek a döntő pillanatban közbe nem lépnek, Mackensen elérte stratégiai célját.

Szükséges, hogy ennek az eseménynek a rettenetes nyulát már most fennen hangoztassuk. Ha csak a katonai szempontot nézzük is, kétségtelen, hogy Oroszország körül lesz zárva és a cár hadseregei kénytelenek lesznek nélkülözni a rendszeren érkező munició szállítmányokat. Ez pedig mellözhetetlen a további hadviseléshez.

Jellemző, hogy a lényegesen enyhített párisi cenzura ezt a cikket nyilvánosságra bocsátotta. Világos, hogy ez a súlyos figyelmeztetés egyformán szól az angoloknak és olaszoknak.

Románia semleges marad

Berlin, október 30. (Magyar Távirati Iroda.) *Bukaresiből* jelentik, hogy a román kormány visszautasította az entente legutolsó javaslatait.

Idők változása.

— A szövetségesek száz évvel ezelőtt. —

De másként volt is a világ állása valahogyan, úgy csekély száz esztendővel ezelőtt! Puskaporos, ágyudörgésektől teljes volt a levegő akkor is, de milyen más volt a képe az egymást vért ontó táboroknak! Akkor is a szövetségesek fegyverei mellé szegődött a csapodár Szerencse, de kik voltak az akkori hű szövetségesek? — Ausztria, Poroszország és Oroszország Uralkodói. Ugyebár a mai időkben kissé bajos ezt a három uralkodót az egymás nyakába borultan elképzelni? 1815. év vége felé jött létre közöttük a híres szent szövetség, melynek Párisban, 1815. év szeptember 26-án aláírt oklevele szerint ezt a három uralkodót „az igaz és elválaszthatatlan testvériség köteléke fogja egymáshoz fűzni.” Akkor orosz atyuska, — I. Sándor — tehát szent szövetségese volt az osztráknak és a porosznak.

Hogy az oroszoknak a mostani entente-beli lentése is: „A francia armádának kommandott akkorában a szövetségesektől, mutatja többek közt a Bétsben szerkesztett „Magyar Kurir”-nak 1815. június 9-én közzétett ez a jelentése is: „A francia armádának kommandírozó Generálisai attól láttatnak félni, hogy a szövetséges fejedelmeknek hadi seregei Francia országnak azon részébe fognak bérón-

Az entente - csapatok Szalonikiben

Szófia, október 30. (Magyar Távirati Iroda.) *Szalonikiből* jelentik, hogy az entente-csapatok partraszállítását folytatják. Hír szerint eddig már 70,000 embert hajóztak ki. A francia csapatok gyalog mennek Szerbia felé, mert a vasutvonal el van vágva.

Frankfurt, október 31. (Magyar Távirati Iroda.) A *Frankfurter Zeitung* jelenti Konstantinápolyból: Szalonikiben eddig 50,000 francia és 28,000 angol katona szállott partra. A franciákat Ghevjelinél koncentrálták. Az angolok Szaloniki környékén barak-táborba szálltak.

Venizelosz forradalmat szít.

Athén, október 30. Kréta szigetéről érkező jelentések arról számolnak be, hogy Venizelos hívei féktelen agitációt fejtenek ki a szigeten a török lakosság ellen, hogy a porta és Görögország között barátságosra fordult viszonyt megromtassák. *Kandia* és *Kanea* városokban a Venizelos-párt népgyűlést tartott, amelynek vezetői a gyűlés után a török mecsetek ellen vezették a tömeget. Tizenöt mecsetbe benyomultak és mindent elpusztítottak, ami a kezük ügyébe került. Zaimisz miniszterelnök a zavargásról szóló jelentés beérkezése után nyomban személyesen felkereste a török követet és sajnálkozásának adott kifejezést a történetek felett, egyúttal közölte vele, hogy szigorú vizsgálatot rendel el és a bűnösöket példás szigorral fogják megbüntetni.

A kréti Venizelos-párt nyíltan lázít a kormány és a diáasztia ellen is és több helyről jelentettek gyűléseket, amelyeken a szónokok Krétának Görögországtól való elszakadását propagálták. Ezek a jelenségek arra készítették a görög kormányt, hogy Kréta sziget területére a szigorított ostromállapotot és az egész közgazgatást a katonai kormányzó hatáskörébe utalta át.

tani, mely Champagne, Flandria és Picordia közt fekszik. Minden falusi lakosok parantsolatot vettek, hogy mihelyt az ellenség béuit az országba, legottan minden eleséget hátráb hordjanak és szántó szerszámokkal fegyverkeztessek fel magukat. Ezek a boldogtalan lakosok tsaknem kétségbeesésben járnak és nagy nyughatatlansággal várják szabadtójukat.”

Ugyancsak a Magyar Kurirnak „Honnyi Levelek, Tudósítások és Egyebek” című melléklete ezeket írja 1815. június 13-áról:

„A francia kormánysszék 8000 darab lovat vétetett a könnyű lovasság számára s minden darabért 300 frankot fizet. Azok között a védelmező eszközök között, amelyek Franciaországban tételnek, a következőket is számlálni lehet, úgy mint minden erősségek fegyverrel és ellenséggel megrakatnak, a víztsatornák megigazitattak, melyek mihelyt az ellenség azor országához közelít, felnyitattak s az egész környék vízzel borították be.”

Nagyfontosságú hadi rófeumokról is tételik említée akkorában a száz év előtti sajtóviszonyokról mérten kitünően szerkesztett Magyar Kurirban, ahol is egyebek között ezt olvashatjuk:

„Egy igen betses győzedelmi tárgyat indítának innét (Weselből) ezen a héten utnak Berlin felé, t. i. azon két nagy ágyuknak egyikét, amelyeket a frantziák Lübecktől Párisba vitték s az invalidusok háza eleibe helyeztet-

Az orosz háboru Höfer jelentése

Budapest, október 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

A Czartorijsktól nyugatra küzdő osztrák-magyar és német csapatok támadásaikat folytatva, az ellenségtől a szívósan védett községek egész sorozatát ragadták el. 18 orosz üsztet és 929 főnyi legénységet fogtak el és 2 gépfegyvert zsákmányoltak, valamint lelöttek egy orosz repülőgépet.

Északkeleten nincs egyéb ujság.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 30. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Mitautól északkeletre erőink, amelyeket Plakanen-nél a Misse északi partjára toltunk előre, visszautasítottak két erős éjszakai támadást és egy további támadás elől visszavonultak a déli parton elfoglalt főállásba.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Nincs ujság.

Linsingen tábornok hadcsoportja: Czartorijsktól nyugatra elfoglaltuk az oroszok komarowi állását és magát Komarrow helységet. Az oroszok egy éjszakai ellentámadása sikertelen maradt. Kamienuchát, Hutta-Lisovskát és Biogowot rohammal elfoglaltuk. 18 üsztet, 929 főnyi legénységet elfogtunk, 2 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Kuklinál lelöttünk egy orosz harci repülőgépet.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

tek vala. Egyike ezeknek Ferencz császárnak, másika a Prusszus királynak jutott. Ezt az utolsót indították most innét Berlin felé utnak, ahol azt mint ritkaságot a fegyveres házba teszik. Különös szekeret készítettek neki, úgy, hogy sok lovat foghassanak eleibe egymásután. Az ágyuknak nagyságát meg lehet itelni abból, hogy 48 fontos golyóbisokat lödöztek belőlük. Egy más szekéren viszik utána a hozzá tartozó tengelyeket, a véghetetlen nagyságu kerekeket s az ő talgájának egyéb részeit. Az öntése, a rajta levő cifraságok s egy szóval az egész munka, mellyel az ágyu készítettet, a mesterségnek egy nagy remeke. Az 1698.-dik esztendő szemléltetik rajta, Lübeck városának cimereivel egyetemben. Egy ágyuzó tsoport kíséri.”

Egy dologban azonban — úgy látszik — az idők nem változnak száz év alatt. A mi t. i. különösen a mai háborunk első felében oly siirün emlegetett kávéházi Konrad-okat illeti. Azok épen oly sikeresen ragyogtatták fényes elmetehetségeiket és sztratégiai utolérhetlenségüket 1815-ben is, mint akárcsak a mai történelmi pillanatokban ugyannyira működtek akkortájt is ezek a kávéházi hadvezérek, hogy bizony a majlándi politizai kormányzó-tiszttség kénytelen volt ezekkel a kényelmetlen pasasokkal szemben kemény „megintó parantsolatot” kihirdetni, amiként az a Magyar Kurirnak 1915. április 21-iki „rendkívüli todalék”-ában meg is olvasható a következőkben:

Schicht-mosás — Hadi-mosás

a legolcsóbb, legkiméletesebb és leghathatósabb mosási eljárás:

Áztassa be a ruhát „Asszonydicséret” mósó kivonat oldatban néhány órára, vagy egy éjszakán át. Most pedig csak kevés szappan — a legjobb Schicht-Szarvas szappan — szükséges még, hogy szép fehérneműt kapjunk.

Megtakarít munkát, időt, pénzt és szappant.

Ominol kitűnő szer a kezek tisztításához és surolásnál konyhában és házban.

Mindenütt kapható.

A trónörökös az orosz fronton

Bécs, október 30. (Magyar Távirati Iroda.) Károly Ferenc József főherceg trónörökös a legutóbbi napokban látogatást tett Puchallo tábornok hadseregénél. A trónörökös ma visszatért Bécsbe, hogy a királynak jelentést tegyen.

Rennenkamp! Svájcban

Frankfurt, október 30. Mint a Frankfurter Zeitung Stockholmból értesül, Rennenkampftábornok a Djen jelentése szerint Svájcba utazott, még pedig hosszabb tartózkodásra.

A pétervári drágaság

Stockholm, október 30. A Djen írja, hogy Pétervárot a sokfajta válsághoz újabban lakás-válság járult.

A belga-francia harctér

Berlin, október 30. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Lényeges esemény nem volt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.**A németek sikere a Champagneban**

Zürich, október 30. (Magyar Távirati Iroda.) A Tagesanzeiger jelenti: A németek teljesen visszafoglalták a Champagneban korábbi pozícióikat s ezáltal itt újból visszaállították a régi helyzetet.

Az új francia kormány

Genf, október 30. Az új kormányból Millerand hadügyminiszteren kívül az ő intim barátai, Augagneur tengerészeti és Thomson kereskedelmiügyi miniszter is kimaradtak. — A közzoktatásügyi tárcát Painlavé veszi át, az egyesült kamarai bizottságok sokat emlegetett

elnöke, akinek ellenzékieskedése különben Vianival szemben még nem tilt el. Anglia iránti engedményt jelent Gallieni tábornoknak hadügyminiszterre és Lagaze admirálisnak tengerészügyi miniszterre való kinevezése; az angol király követelte ezeket a változásokat Kitchener tanácsára.

A belgiumi kémszervezet

Berlin, október 31. (Magyar Távirati Iroda.) Belgiumban újabb kémkedést fedeztek fel. A korábbi kémkedések miatt tegnap kilenc vádlottat kivégeztek, tíz vádlottat pedig fegyházra ítélték. Az utóbbiak között hölgyek is vannak.

Anglia adót szed szövetségesétől

Zürich, október 30. Mint a Zürcher Post biztos forrásból értesül, azok az entente-hatalmak, amelyek Amerikából élelmiszert és hadianyagot kapnak, Angliának adót tartoznak fizetni, még pedig hir szerint az érték tíz százalékat. Aki ezt az adót nem fizeti, az sem hadianyagot, sem élelmiszert nem kap. Ez nemcsak Oroszországra, hanem Olaszországra és Franciaországra is áll. Anglia ezen az uton biztosítani akarja a kamatait azoknak a hatalmas összegeknek, — már 18 milliárdról beszélnek — melyeket az entente-államok rendelkezésére bocsátott.

Az olasz háború

Budapest, október 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az Isonzo-arcvonalon a tegnapi nap a görzi hídfőtől északra levő szakaszon szembeütközött csendesebb lefolyású volt. Csak a tolemini hídfő védőinek kellett még erősebb támadást visszautasítaniok.

Görz előtt az ellenség tüzéségének tüze-

lése az esti órákig a leghevesebben folyt. Az ellenségnek a Monte Sabotino és Pevnatól nyugatra levő hadállásaink elleni támadásait visszautasítottuk. Elkeseredett közelharcok után a Podgora magaslaton is az összes árkok védők birtokában maradtak. Az olasz III. hadsereg eddig visszatartott részei is állnak már harcban a doberdói fensíkon, ez azonban semmiben sem változtathatja meg a helyzetet. A hol az ellenség támadásait nem hiusította meg már tüzéségünk tüzelése, ott gyalogságunk szilárd védőfalán omlott össze.

A Dolomit-arcvonalon az ellenség tiszteres tulerővel elfoglalta a Col di Lanán levő előretolt állásunkat. A Tonale-területen az ellenség támadásait véresen visszavertük.

HÖFER altábornagy

a vezérkar főnökének helyettese.

A Dardanellák ostroma**A török főhadiszállás jelentése**

Konstantinápoly, október 30. A főhadiszállás jelentése a Dardanella-frontról:

Anaforta: Ágyúink által dobott bomba felgyújtott egy ellenséges munició-raktárt, mely tizenöt percig égett. Tüzéségünk szétszört ellenséges csapatokat, amelyek sáncvetéssel voltak elfoglalva. Az ellenség tüzelése eredménytelen maradt.

Ari Burnu: Október 28-ára virradó éjjel az ellenség reggelig bombázta a jobbszárnyon levő állásainkat. Október 29-én tüzésége a nap folyamán különböző irányokban hatástalanul tüzelt.

Sedil Bahr: Tüzéségi párbaj. Az ellenség balszárnyunk ellen mintegy ezer lövedéket lőtt, amelyek lövészárkunkban csak földrobbanást okoztak.

A többi arcvonalon semmi jelentős nem történt.

Tisztviselők Országos Szövetkezete.**Az Ügyvédszövetség debreceni fiókjának akciója**

Egy nagyarányú országos mozgalomról hallunk hírt, amelyet a háború okozta türelmetlen drágaság keltett életre és amely hivatva lesz főként a fix-fizetésű tisztviselők, de általában az ország minden foglalkozási ágához tartozó szellemi munkások megélhetési viszonyait a drágasággal szemben megvédeni.

Budapesten országos nevű emberek állnak a mozgalom élén. A cél a Tisztviselők Országos Szövetkezetének a megteremtése kizárólag altruitikus alapon, hivatva lesz ez gazdasági szervezetbe tömöríteni a tagjait, jóléti intézmények gyanánt működő helyi szövetkezeteket és részvénytársaságokat alapítani, illetőleg ilyeneket egy munkaközösségi szerződésre összehozni.

A mozgalom vezetői előtt a németországi példa áll a hatalmas gazdasági szervezeteikkel, amelyek lehetővé tették ottan azt, hogy a szervezetek tagjait a háború gazdasági vihára egyáltalában nem érintette és a megélhetési viszonyok csak úgy, mint békében, most is normálisak.

Sulyt helyeznek a mozgalom vezetői arra, hogy nagyobb vidéki centrumokban is híveket

„A kávé-, korty- és egyéb helyen házakba járó személyek között néhány találatnak, kik a politikai történetekből nem okos beszédekkel folytatnak s hazug és haszontalan híreket terjesztvén el, a lakosoknak nyughatatlanságot okoznak s ezen házaknak tulajdonosaikat a maguk kereseteknek folytatásában veszedelmeztesztik. A politizai igazgatóságok kéntelenítetik minden kedvetlenségeknek eleit venni s mindazokkal a törvény keménysége szerint intézni, akik vigyázatlan beszédek által a lakosok tsendességét megháboríthatnák, — melyhez képest mindezek maguknak tulajdonítsák, ha a közönséges tisztviselői karok a törvény keménységével meggyező eszközöket vesznek elő az ilyenek ellen. Gróf Strasoldó Julius, politzia főigazgató.”

A szövetséges fejedelmek júliusi nagy hadszemléjéről is tudósít természetesen a jó Magyar Kurir. Ennek a jelentéseknek, mely mindjárt alább következik, egy kis — nyelvészeti pinkatériája is van. Eddigél ugyanis jó magam s a filológia utvesztőiben hozzám hasonlatosan járatlanok szinte szentül megvontunk győződve arról, hogy az uniformis szónak a magyar sajtóban is legújában egyre népszerűbbé váló „formaruha” jelentése teljességgel a mai idők találmánya. Nos, pedig a Bétsben szerkesztett jó öreg Kurir mindjárt meggyőzhet mindnyájunkat ennek a felte-

vésünknek helytelen mivoltáról. Mert az a bizonyos tiszteletreméltó magyar újság már ke-rek száz esztendővel ezelőtt is ismerte a formaruha kifejezést!

„A párisi tudósítások szerint. — így szól a Kurir-nak „A Tsatamezőkről” című tudósítása 1815. augusztus 4-éről, — július 21-én a prusszus és sationiai hadi seregeknek nagy részén a tonai vizsgálat tartottak a szövetséges fejedelmek Ezen alkalmatossággal Ausztria és Orosz császár elő Felsőgeik prusszus formaruhában és ausztriai császár elő Felsőge közepiben, Orosz császár bal felől, prusszai királyi pedig jobb felől lovagolván, azon seregeket rendre nézegették, ezután megállván maguk előtt elmasiroztatták. A Fels. Orosz császár és a prusszai király a mi Felsőge Urunkat egész lakó palotájáig elkísérték vala...”

Most, száz év után, bizony kissé bajos dolog lenne az orosz seregek mai generalissimusát, II. Miklóst, porosz formaruhában elképzelni, a mint a mi jó királyunkat egészen lakó palotájáig elkíséri. 1815-ben még így volt s a prusszus király — hála a mennyei gondviselésnek — mai nap is királyunk jobbja felől kormányozza hatalmas seregeiket, — az atyuska pedig vajon nem lesz-e kénytelen majd megint előszedni a szekrényéből azt a — prusszus formaruhat?!

Zsoldos Bnő.

SIROLIN "Roche"

tnellbetegségek, számarhurut, asztma, influenza ellen.
Ki használjon sirolint?

1. Mindenki, aki huzamosabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, kik krónikus légcsőhurutban szenvednek, sirolint használják.
3. Asztmában szenvedők, kiknek betegségét a sirolin használata jelentékenyen csökkenti.
4. Skarfulózisban szenvedő gyermekek, kiknek általános közérületét a sirolin előnyösen befolyásolja.

Kapható minden gyógyszerárban, ára 4 korona.

szeressenek ez üdvös eszmének. Az Országos Ügyvédszövetség debreczeni osztyála már csatlakozott is e mozgalomhoz és e célból a november havi felolvasó cyclusában örömmel adott helyet egy ezen mozgalom alapját és célját közelebbről ismertető felolvasásnak, amelyet a mozgalom egyik vezető apostola Czö-

vek Jenő ur, budapesti állampénztári főellenőr november hó 27-én tart meg.

Az előadás részletes tárgyát, a felolvasás helyét és pontos idejét legközelebb közöljük, de már most is felhívjuk Debreczen város intelligens társadalmát e nagy horderejű kérdés iránt való érdeklődésre.

A harmadik magyar hadikölcsön

A debreceni református kollégium 2 millió koronát, a tiszántuli egyházkerület 1 millió koronát jegyzett

Erős várunk nekünk az állam: talán sohasem tapasztaltuk, éreztük ezt oly mélységesen, mint ma, amikor az ellenség messzire el van üzve várunk falától s a futók nyomában diadalmas hadseregünk győzelmesen és feltaróztathatatlannal nyomul előre. Hiába rajzolkak nevetésesen új európai térképeket a javithatatlan fantaszták Párisban, ha ma itt mi mindnyájan szorososan összetartunk s erős várunkból a világ minden tája felé harcoló katonáinkat millió kézzel segítjük a győzelemhez.

Most harmadszor kell mozgósítani minden épkézláb tőkét, hogy a háboru sikeres folytatásához szükséges anyagi eszközöket előteremtjük. A legideálisabb cél felé haladunk; egy új, békében munkás korszak áldásos hajnaláért küzdünk, a legnagyobb kultur-jóért. Ennek elérésére, ennek a hatalmas vállalkozásnak sikerére a *hadikölcsön* az egyetlen anyagi eszköz az állam kezében, amelyet elő kell teremtenünk.

Bünös dolog ilyenkor fásult közönnyel haladni az események mellett, hiszen méltatlan e korhoz mindenki, aki nem tudja felfogni a mának világtörténelmi jelentőségét. Ebből a világtörténelemből kell kivenni részét mindenkinek, mert megmértnék az emberek a háboru utáni itéletben s jaj annak, ki könnyűnek találta. Ma csak az értékes igazán, ami elősegíti a mi nagy és igaz ügyünk győzelmét és aki ebben az országban él, annak megfeszített erővel kell ezt az értéket és *csakis ezt az értéket* minél nagyobb tömegben termelni. A hadikölcsön jelentősége — könnyű belátni — a legértékesebb és a legnagyobb a háborunak békés eszközei között. A legbiztosabb tőke elhelyezési mód, ama elérhető legnagyobb kamat jövedelemmel párosulva, oly ideális állampapirtípust teremtett meg, hogy méltán lett az népszerű a nagy, de különösen a kistőkék körében. Ennek a népszerűségnek a kihatása ma még nem is méltányolható kellőképp, de elképzelhetjük, hogy milyen erőt képviselhet az, amikor az állam kölcsönét mindig saját polgárai adhatják, s a kamatjövédelmet az állam nem kénytelen külföldre küldeni, hanem saját fiainak itthon oszthatja szét s növeli azok gazdaságát és jólétét.

Minden jegyzés — legyen az a legkisebb összeg is — a legbiztosabb forrása lesz a győzelemnek. A kis tőkék számtalan sokasága megmérhetetlen erőt rejt magában, csak össze kell azokat gyűjteni, csak egy célra irányítani, s nem maradhat el a siker. A nagy milliós jegyzések előjáró zaslók, kitünő példák, vezető egységek, talán hadvezérek, de a csaták sorát a sok jegyzés — a legénység — milliója dönti el. Az első két hadikölcsön nálunk is, Németországban is, Ausztriában is megmutatta, hogy az igazi nagy eredmények ezer, meg ezer apró tétélekből gyűltek össze. A világtörténelemben az első eset, hogy ilyen nagy vállalkozás a legszélesebb néprétegek érdeklődése mellett s a kis tőkék nagy sokaságával érjen el eredményt. Részbe van ebben a sikerben az ország majd minden gazdasági tényezőjének, de különösen azoknak, melyek már a béke időben is a kistőkék összetömörítésének eszméjén épültek fel és azt tüzték ki céljuknak.

Ezek közül különösen figyelemre méltó volt a postatakarékpénztár által elért eredmény, ahol a postahivatalok utján történő jegy-

zések túlyomó része a legkisebb tétélekből került egybe s az első hadikölcsön 73 milliós eredményét, a második 75 milliós eredményt multa felül. A postatakarékpénztár békeidőben is a kistőkék bankja, hol az állampapirokat részjáradékok alakjában részletekben is meg lehet vásárolni és a megtakarított fillérek ép oly kedvelt betétei, mint a legnagyobbak. Szerencsés szervezete az ország minden legkisebb helyén feltalálható postahivatal alakjában egyenesen predesztinálják erre a szerepre, mely a kistőkék biztos őrzése és összetömörítésének nagy feladatában rejlik.

Még az *Amerikába szakadt honfitársak* is, kik hazulról vitték magukkal a postatakarékpénztár jó hírnevét, nagy lelkesedéssel sorakoztak a hadikölcsön zaslója alá és a *Transatlantic Trust Company* utján csaknem 5 és fél millió koronát jegyeztek összesen, teljesen apró tétélekből összerakva, a második hadikölcsönre.

De ha nem is volna a hadikölcsön a legjobb üzlet és a legjobb tőke-elhelyezés, ha olyan áldozat volna, mint amit a magyar asszonyok hoztak akkor, mikor legkedvesebb és legszebb ékszereiket áldozták a haza oltárára, akkor is óriási eredménnyel kell végződni a jegyzésnek. Nem üres fogalom a hazaszereget és a lelkesedés, amivel hős katonáink a harcászallnak, a legkomolyabb valóság és az érzelmek gyönyörűsége lángolása. Ebben a nagyszerű korszakban nagy dolgok történnék nemcsak a harcúterren, hanem a lelkekben is. Megtisztulnak az érzelmek a háboru tisztító tüzeiben s bizony sok léha és fölösleges gondolat tűnik el örökre ezreknek agyából.

Ma nincs egyén, csak *köz*, s a köznek egy célja van: győzelmeskedni ellenségeinken. Ezt kell elősegíteni minden eszközzel, az áldozatkészség szobrával, a rézmozsarakkal és főleg a *hadikölcsön*mel, melynek eredménye késő századokon át hirdesse, hogy ennek az országnak népe megtette kötelességét e történelmi időkben.

Jegyzések Debreczenben

Debrecen és Hajdumegye közönségének áldozatkészsége napról-napra mind örövendetesebben nyilvánul meg a *harmadik magyar hadikölcsön* jegyzésében. A nagyobb jegyzések mellett, amelyekkel a vállalatok, tehetősebb emberek igyekeznek tőkéiket biztosan és kedvezően elhelyezni a hadikölcsönben, a kisemberek 100 és 1000 koronás jegyzéseinek nagy tömege jelzi, hogy mindenki erejéhez mérten részt kér magának a nemzet gazdasági erejének megszilárdításából.

A mai napon két imponáló összeggel növekedett a debreceni hadikölcsön-jegyzés. Az ősi *debreceni református kollégium* hagyományos nemzeti jelentőségéhez méltóan tette le vagyonának nélkülözhető részét a haza oltárára, mikor ma elhatározta, hogy a *harmadik hadikölcsön*ből 2,000,000 koronát jegyez. Ugyancsak ma a *tiszántuli református egyházkerület* 1,000,000 korona hadikölcsön jegyzésével tett

példaadó bizonyosságot a nemzetért való hazafias áldozatkészségéről.

Az újabb hadikölcsön-jegyzések különben a következők:

A *debreceni ferormátus kollégium* gazdasági tanácsa ma délután 5 órakor *Baltazar* Dezső dr. püspök és *Degenfeld* József gróf egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya volt: a kollégium részvétele a harmadik magyar hadikölcsön jegyzésében. A gazdasági tanács *Degenfeld* József gróf indítványára egyhangulag, nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy a *harmadik hadikölcsön*ből 2 millió korona névértékű kötvényt jegyez. — A meghozott határozatot nyomban végre is hajtották. A jegyzést ugyanis inég az est folyamán eszközölték az *Alföldi Takarékpénztárnál*, amely intézet e jegyzés alkalmával is tanujelét adta önzetlen, hazafias magatartásának.

A *tiszántuli református egyházkerület* elnöksége a harmadik magyar hadikölcsönből 1 millió korona jegyzését határozta el.

A *Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál* a mai napon a következő nagyobb jegyzések eszközöltettek: Hajdumegyei takarékpénztár *H.-Szoboszló* (saját számlájára) 50,000 korona, Szatmári kereskedelmi r.-t. Szatmár (saját számlájára) 30,000 korona, *Perlesz Adolf* Kokad (az ezen kölcsönre már jegyzett 10,000 koronán kívül további) 10,000 korona, *U. H. Debrecen* 11,700 korona, *Fischer Vilmos* (a már ezen kölcsönre jegyzett 5000 koronán kívül további) 2000 korona, dr. *Geszti József* Debrecen 5000 korona, *Rosenfeld Jenőné* 5000 korona, dr. *Schweighoffer János* kegyesrendi tanár 3600 korona, *Márton Imre* és *neje* 3200 korona, *Keller Ede* 3000 korona, *Auspitz Sámuel* 2000 korona, *Katona István* 2000 korona, *Dugantsi Győző* 3. honv. gy. e. őrnagya 1000 korona, *Fejér György* és *Imre* 600 korona, *Németh József Csenger* 10000 korona, *Ecsedi Ignác Csenger* 1050 korona, *id. Ecsedi Antal Csenger* 1200 korona, *Weisz Ignác Csenger* 1050 korona, *Sámuel Noe Csenger* 1000 korona.

Az *Alföldi Takarékpénztárnál* újabb a következő nagyobb hadikölcsön-jegyzések eszközöltettek: *Reviczky József* 100,000 korona, báró *Schwaben Durneiss Gyuláné* 50,000 korona, *Budaházy Jenő* és *neje* 20,000 korona, *Hummel Gyuláné* 20,000 korona, *Debreceni izr. szent-egylet* 10,000 korona, *Schäfer Nándor* 14,000 korona, *Biró József Hajduböszörmény* 10,000 korona, *Nagy Sándor* 10,000 korona, *Ormós János* 6200 korona, *Mária Terézia* árvatartó alap 6000 korona, *Szinay Istvánné* 6000 korona, *Tafler Ignác* 5000 korona, *Tafler Ignácné* 5000 korona, *ifj. L. Szabó Márton Hajduböszörmény* 5000 korona, *özv. Fekete Istvánné Hajduböszörmény* 5000 korona, dr. *Szenes Zsigmond* ezredorvos a szerb harctérről 5000 korona, *özv. Székely Károlyné* 5000 korona, *Sesztina Lajos cég* 5000 korona, *Kiss András* 4000 korona, *Budaházy Ödönné* 4000 korona, *Frais József* 3200 korona, *Szilágyi Péter Hermina* 3000 korona, *Kiss Imre* 3000 korona, *Neumann Szeréna* 3000 korona, *Jóna János* 3000 korona, *Reichard Kati* 3000 korona, *Fodor József* 2500 korona, *Debreceni evang. filléregylet* 2500 korona, *Kóti Gábor* és *neje* 2000 korona, *Trnka Gottlieb* 2000 korona, *Kövessi Lajos* 2000 korona, *Halmágyi Józsefné* 2000 korona, *Kazinczy Gábor* 2000 korona, *Jünker Henrik* 2000 korona, *Burai József* 1000 korona, *Susztér Ferenc* 1050 korona, *Susztér Ferencné* 1050 korona, *Szeremley Béla* 1500 korona, *Papp Ferenc* és *neje* 1000 korona, *Káposztás Imre* 1000 korona, *Bodnár Imre* 1100 korona, *Lelkészi alap* 1000 korona, *Fejér Ignác* 1000 korona, *Molnár Mihály* és *neje* 2000 korona, *Kiss Lajos* 1000 korona, *Schlachta János* 5000 korona.

Az *Alföldi Takarékpénztár* Affiliált intézete, a *Nádudvari Takarékpénztár* újabban be-

Fehérműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FIÓK ÜZLET.

ARANY JÁNOS-UTCA 15. SZÁM.

FEUERSTEIN

mosó intézete Ploaz-utca 63.

Telefon szám: Fűzőlet 31-37. sz. Fűzőlet 732.

Jelentette Schwarcz Miksa 4000 korona, Weisz Benjamin 3000 korona, Flesch Mór 1000 korona jegyzését.

A **Debreceni Hitelbank** Részvénytársaság-nál a harmadik hadikölcsönre jegyeztek: Domahidy Elemér, Debrecen sz. kir. város főispánja 50,000 korona, Debrecen sz. kir. város árvaszéke Reichmann Alma részére 100,000 korona, Ercsey Gyula főszolgabíró 50,000 korona, Lenchés István pénzügyi tanácsos 50,000 korona, Horváth János gőzfűrésztulajdonos 50,000 korona, Forrai Ernő nagybirtokos 50,000 korona, Debreceni izraelita hitközség 50,000 korona, Debreceni Hitelbank r.-t. 50,000 korona, T. K.-né 30,000 korona, Szegál Zsigmond 30,000 korona, Hitter Lajos 20,000 korona, Zs. Cz. 20,000 korona, Kostyál Frigyesné 17,000 korona, dr. Kenézy Gyula m. kir. udvari tanácsos 15,000 korona, Mérő József 10,000 korona, Zion betegsegélyző egyesület 10,000 korona, Groszmann Fábán 10,000 korona, B. I. 10,000 korona, Grünfeld Dezső 8000 korona, Mihalo-vits Jenő gyógyszerész 5000 korona, Rathbauer Rezsőné 3000 korona, Sipos Ferenc 2500 korona, Darvas Izidorné 2000 korona, Lada Istvánné 2000 korona, Farkas Jenő 2200 korona, Csatári-Szüts Etelka 1100 korona, Ágost. ev. hitvallású egyház 1000 korona, Biró Frida 1000 korona, Egyetértés önképzőkör 1000 korona, Krausz Ármin 1000 korona, Steier Berta 500 korona, Nagy János 100 korona.

Az **Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság**nál az eddig közölt hadikölcsön jegyzéseken kívül a következő nagyobb összegű hadikölcsön jegyzések történtek: Schrötter Lajos 50,000 korona, Első Eledsi Mészégető részvénytársaság 30,000 korona, Wellemiszky és Gottlieb „Adria” halkonzervgyárak részvénytársaság 25,000 korona, Fisch Lajos 10,000 korona, Fűszerkereskedelmi részvénytársaság 10,000 korona, Gál Annus és Gyuri 7000 korona, Strausz Szeréna 6000 korona, Földes és Löwy 5000 korona, Gottlieb Dániel 5000 korona, Vértes község 5000 korona, Rosenberg cég 4000 korona, B. K. 3000 korona, Kazinczy Gábor 2000 korona, Frank Ede 2000 korona, Árva Sándor 2000 korona, Nagy József 1800 korona, Mandel Margit 1000 korona, Joó József 1000 korona, Nagy P. József 1000 korona.

A **Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Bank**nál történt harmadik hadikölcsön jegyzések közül kiemeljük a következőket: Debrecen szab. kir. város 1,000,000 korona, Tiszántúli ref. egyházkerület 200,000 korona, Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank 200,000 korona, N. N. 50,000 korona, dr. Baltazar Dezső püspök 40,000 korona, Gróh Ferenc 25,000 korona, dr. Csikos Sándorné 23,000 korona, Vadász István Hajduszoboszló 19,000 korona, Killer Emmyke 10,300 korona, Rickl Antal 13,000 korona, dr. Löfkovits Márton 10,000 korona, Doby Károly 10,000 korona, özv. Propper Miklósné 10,000 korona, Kenyeres Károly 10,000 korona, özv. Gaszner Károlyné 10,000 korona, Tóth István 10,000 korona, Nagy Jakab 10,000 korona, dr. Kenyeres Elek 10,000 korona, Gazdasági Bank Hajduszoboszlón r.-t. 10,000 korona, Balogh János 10,000 korona, Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár r.-t. 10,000 korona, dr. Engel Ignác 10,000 korona, Katona-Otthon Debrecen 8000 korona, Balogh József 5000 korona, Münch Gusztáv 5000 korona, Than Gyula 5000 korona, Kalocsay Gusztáv Hajduszoboszló 6000 korona, Első Debreceni Gőzszappangyár 5000 korona, Lorbeeré 4000 korona, Wendel Hammerstedt 2000 korona, Balogh István 2100 korona, Lengyel Elza 2000 korona, özv. dr. Grósz Adolfiné Hajduszoboszló 3000 korona, Vadász István Hajduszoboszló 2500 korona, Márton Lajos Hajduszoboszló 2000 korona, özv. Márton Gáborné 2000 korona, Frenkel Jenő 1000 korona, Rochlitz Artur 1000 korona, Káposztás Imréné 1000 korona, özv. Szabó Péterné 1100 korona, Szatmáry Gábor 1100 korona, Padrah Sándor Hajduszoboszló 1600 korona, Demjén Ferenc Hajduszoboszló 1000 korona, Vilmányi Eszter 1000 korona. A névtelen és kisebb jegyzések összege is százazrekre rug.

A **Debreceni Kölcsonös Segélyző Egyesület**nél történt újabb jegyzések: Intézeti jegyzés 15,000 korona, Debreczeni Lajos 10,000 korona, Klein Kálmán 2000 korona, Sarkadi De-

zső, Szilvássy Károly, özv. Kis Gyuláné 1000—1000 korona, Rosenfeld Ignácné 600 korona, Székely Simon 500 korona, Szántó Béláné 500 korona, Madar Róza, Patay József 400—400 korona, Nagy Márton, Kovács Gyula, Böszörményi Sándor, Szentjóby Kálmán 300—300 korona, Horkay Emma, Tikos József, Balogh Vince, Bajkay Jánosné, Széchenyi István, Kozma Mária 200—200 korona, Dömsödy Imre, Strohbach Géza, Gulyás Sándor, Kozma Lajos, Éles Sándor, Horkay Lajos 100—100 korona.

Esterházy herceg tízmillió jegyzése

Budapest, október 30. Mint a *Budapesti Tudósító* jelenti, Esterházy Miklós herceg, hitbizományára való bekebelezéssel, 10 millió koronát jegyzett a harmadik hadikölcsönre.

A függetlenségi párt felhívása

Budapesti tudósítónk táviratozza: Az országos függetlenségi párt felhívást intézett az ország függetlenségi érzelmi polgáraihoz, hogy mivel a háborúhoz sok pénz kell, tegyenek félre minden melléktekinetet és jegyezzenek tömegesen a harmadik hadikölcsönre. A felhívás kifejti, hogy a pénzt nem a kormánynak, hanem a létéért küzdő nemzetnek adják.

Letartóztatás az ecetsav-hamisítási büntügyben

A büntügy számai Németországba vezetnek

Hirt adtunk arról, hogy a debreceni rendőrség nagyszabású *ecet-hamisítás* ügyében folytat nyomozást. A büntügy egy debreceni kereskedő révén jutott a rendőrség kezébe. Ez a kereskedő ecetsavat vásárolt Panet Pinkász ügynöktől, akinek a Hatvan-utca 9. szám alatt kóser számlát készítő gyára van. A kereskedő tulajdonosnak találta az ecetsav árát s az alkudozás annyira fajult, hogy a rendőrség elé került a dolog és itt a tárgyalás során azt a kijelentést tette a kereskedő, hogy az ecetsav néven eladott folyadék nem igazi ecetsav, hanem az emberi szervezetre ártalmas *hangyasav*. — Ez volt a rendőri nyomozás kiinduló pontja.

A rendőrség a lefoglalt ecetsavat megvizsgáltatta vegyész-szakértővel, aki konstataulta, hogy az hangyasav. Ennek megállapítása után a rendőrség a Panet Pinkász ügynöknél talált mintegy 60 métermázsas hangyasavból készített ecetet *lefoglalta*.

Panet Pinkász szálamigyáros elmondotta kihallgatása során, hogy ő egy *huszti ecet-nagykereskedőnek az ügynöke* és ettől importálta Debrecenbe az ecetet, amelyről kiderült, hogy *hangyasavval van hamisítva*. A rendőrség lefoglalta Panet Pinkász üzleti könyveit, a huszti céggel, valamint a debreceni és hajdumegyei kereskedőkkel váltott üzleti leveleit, amelyek ecetszállításra vonatkoznak. — Az ügynök azt vallja, hogy *a hamisított ecetből mintegy 80-90 métermázsas került Debrecenbe*; a rendőrségnek ezzel szemben az a föltevése, hogy sokkal több hangyasavas ecetnek kellett a városba kerülnie, mert már eddig is *60 métermázsát foglaltak le belőle*. A rendőrség Panet Pinkász ügynököt kihallgatása után *előzetes letartóztatásba helyezte*.

Ma délelőtt haligatta ki *Mile Pál* rendőrkapitány Panet Pinkász vejét, *Kahan* Salamon nagyszöllősi lakost, a huszti ecetnagykereskedő cég főügynökét, aki azt állítja, hogy a hamisított ecet nem a cég állította elő, hanem *külföldről hozatta*. A rendőrség ez irányban is kiterjesztette a nyomozást és *Pető Pál* dr. rendőrfogalmazó elutazott Husztra.

Már az eddigi nyomozás során is merültek föl adatok a mellett, hogy a hamisított ecetsav külföldről került az országba s az is nyilvánvalóvá lett, hogy nemcsak Debrecen és Hajdumegyét, hanem Szatmár- és Máramarosmegyét is elárasztották vele. A huszti nyomozástól várható annak megállapítása, hogy helyesnek bizonyul-e az az irány, amely szerint *Németországban* vélik fölkuatni a hamisított ecet eredetét.

A rendőrség folytatja a büntügy nyomozását.

Debrecen egyedüli látványossága a hadiképzés. — Belépti-díj 50 fillér, katonalégénység és gyermekek részére 20 fillér.

Meleg ruhát a katonáknak!

A Hadsegélyző Hivatal kötő-zsurjai

Korán beállott az esős, hűvös ős, amelyben már érezzük a közelgő tél zuzmarás hidegségét és a mostoha időjárás önkéntelenül is a messzi harctereken küzdő katonáinkat juttatja eszünkbe s arra gondolunk, vajjon van-e jó meleg ruházatuk, amely megvédi őket a mostoha időjárás viszontagságai ellen? Ez a gondolat bizonyára fölébred mindenkinek a lelkében. — De a mindnyájunkért küzdő katonáink többet érdemelnek annál, hogy a gondolatunkkal náluk időzzünk. Arra is kell gondolnunk, hogy miképpen lehetünk az ő segítségükre. Mert nemcsak az államnak, de a társadalomnak is szent feladata gondoskodni a harcoló katonákról. A legközelebb álló alkalom ennek a kötelességnek a teljesítésére a katonáink meleg téli ruhával való ellátása.

A debreceni *Hadsegélyző Hivatal*, mint a múlt esztendőben, úgy az idén is egyik legfőbb feladatának tekinti, hogy a közönség támogatásával tőle telhetően gondoskodjék a katonáknak téli ruházattal való ellátásáról és *a téli alsó ruhák gyűjtését már megkezdte*. Ennek a szép, humanus célnak a szolgálatában áll a Hadsegélyző Hivatalnak az a másik akciója is, hogy *kötő-zsurokat* rendez, amelyen a katonák részére gyapjufonálból kötnek meleg ruházatot Debrecen hölgyközönségének nemesszivü asszonyai és leányai, akik már is szép számmal jelentkeztek. A Hadsegélyző Hivatal női bizottsága *Domahidy Elemér* főispán elnöklété alatt tartott ülésén elhatározta, hogy *november 9-től kezdve hetenkint kötő-zsurokat tart a hölgyközönség bevonásával az Arany Bikaszálló kis koncerttermében*. — A zsurokat *házi hangversenynyel* kötik össze.

A legszelesebb körü érdeklődésre kell hogy találjon a Hadsegélyző Hivatalnak ez a nagyszerű akciója és a legszebb elismerés illeti azokat a nemesszivü hölgyeket, akik sorakoznak a zászló alá, amelyen ez a szép mondat van: *Lássuk el hős katonáinkat meleg ruhával!*

URANUS

Ma vasárnap, október 31-én

Harminc év egy játékos életéből.

Dráma 3 felvonásban.

Bandika meg az unokanővére, vigját.

Mório szórakozik, bohózat.

Cowboy mint dada, humoros.

A keringő szől, szimfonia.

Bretagne tájak színes természeti.

Előadások kezdete délután 3 órakor félhellyárral
5, 7 és 9 órakor rendes helyár.
Folytatólagos bemenet.

HIREK

Gabriele D'Annunzio.

Ezt a nevet nem a háboru magasra csapó hullámai vetették felszínre, mint oly sok mást, mely a nyugalmas béke boldog idejében az ismeretlenség szürkeségében huzódott meg, ma pedig a legigazibb világhír fényességében sütkérezik. A világháborúnak még az embriója sem volt meg, amikor D'Annunzio neve már a világsajtó szárnyain járta be a világot és ismerette tette annak viselőjét mind a négy világtájon. Hatalmas és bámulatosan termékeny költői tehetsége, a világ minden nyelvére lefordított művei voltak elsősorban azok, melyek D'Annunzionak a világhírességet megszerezték és nevetségés próbálgatás volna ezt ma, háborus elfogultsággal tőle elvitatni. A kétségtelenül nagyszabású írói véna igazságos megállapításán azonban nem esik igazságtalan csorba, ha hozzátesszük, hogy a költészet erejével megszerzett világhír szuperlatívuszához D'Annunzio már nem írói minőségében, hanem a határt nem ismerő önréklámozó izléstelen és sokszor brutális eszközeivel jutott el. A mérhetetlen szereplési vágy minden nemesebb érzést elnyomott ennek az embernek lelki életében s mert ez a vágy, mint valami gyógyíthatatlan betegség mindinkább elhatalmasodott rajta, sokszor a saját egyéni reputációja rovására hajszolta a reklámot, ebben valóságos rutinra tett szert, úgy, hogy végül kitünően értett ahhoz, hogy a világot foglalkoztassa viselt dolgaival és magáról beszéltesse. Egyéni életének minden intimitását, kicsapongásait, adósságainak minémiségét, ingóságainak árverezését, mindent, ami természeténél fogva éppen nem kívánja a nyilvánosságot, D'Annunzio maga bocsátotta a hír szárnyára és csupán azért, hogy beszéljenek róla és szünetlenül foglalkozzék vele a világ. Beteges hiúságában nem törődött soha a róla szóló, szinte naponként megjelenő hírlapi közlemények tartalmával, nem törődött azzal, hogy e közlemények, önréklámozási tevékenységének közvetett eredményei, egyéni élete folyását éppen nem helyezték előnyös világításba; röviden: ő nem bánta, ha rosszat, megszégyenítőt beszélnek is róla, a fő az volt, hogy a világsajtó állandó témájaként szolgáljon. És ez az ember, akiben erkölcsi érzéket görcsövel sem lehetne fölfedezni, aki összeegyeztethetőnek találta a férfias tisztességgel, hogy Duse Eleonorával való szerelmi viszonyát ő maga szellőztesse a regényeiben és saját hálósobájának intimitásait vegye a tolla hegyére, aki ilyen és ehhez hasonló eszközökkel igyekezett gyarapítani irodalmi babérait, ez az ember egy szép napon hazája profétájaként tünt fel a háboru láthatárán és tisztes cselekedetnek tartotta hozzá méltó hazáját a harmincéves szövetséges ellen hallatlan agresszivitással a háborura izgatni. El kell azonban ismerni, hogy D'Annunzionak a világháboruban való ez a szereplése annyira harmoniában van eddigi, a békében tanúsított szereplésével, hogy háborus izgatása nem keltett meglepetést. Hiszen ezáltal soha nem remélt reklámhoz jutott, nem is beszélve az aranyak csillogó tömegéről, mely francia és angol pénzeszsákokból sápad alakjában özönlött feléje. Hisz megadott neki az a gyönyörűség, hogy hónapokon át róla írt, mesélt, hazudott, fantáziált a világ minden újságja és tobzódhatt olvan reklámban, amilyenről még az ő hisztériás hiúsága sem álmodott. A francia és angol aranyakon kívül, melyek rettenetes adósságai rendezésére éppen a tizenkötödik órában jöttek, a reklám volt D'Annunzio főcélja akkor, amidőn a háborus porondra lépett és szövetséges hiúságra izgatta hazáját. Tuláságos nagy fontosságát tulajdonitanánk az ő személyének, ha azt állítanók, hogy ő idézte elő Itália hítségét; az azonban tény, hogy ebben jelentős része volt, mert a nimbusz, mely főleg demagógiai minőségében övezte tar fejét, hatalmas lökést adott az olasz becstelenség háborújának. Azóta közel félszáz év telt el és Tolmein, Görz, Doberdo körül százezernyi olasz hulla, százezernyi ifjú élet megsemmisülése volt az ára Gabriele D'Annunzio reklámjainak. Csáládapák és ifjak, egész légiójának kellett meg-

halni azért, mert D'Annunzio minden eddig felülmúló reklámra vágyott; és amíg ő perverz gyönyörrel élvezte véres eredményű munkájának gyümölcsét a leghátulsó olasz lövészároktól pontosan ezer kilométeres óvatos távolságban, addig hazája véres határain százezernyi olasz holttest várja az örök enyészetet. Sacro egoismo! Öleld kebledre méltó profétádat, szép Itália!

Hochstädter Ernő.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 31-én az istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban prédikál dr. Baltazár Dezső püspök, ágendázik Kolozsvári Kiss László segédlelkész, délután Farkas János segédlelkész, a Kistemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, ágendázik Szász Imre segédlelkész, délután Kolozsvári Kiss László segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban prédikál Uray Sándor lelkész, ágendázik Falussy Sándor segédlelkész, délután Falussy Sándor segédlelkész, az Árpád-téri templomban prédikál Zih Sándor lelkész, ágendázik Molnár Ferenc segédlelkész, délután Molnár Ferenc segédlelkész, az Ispolyi templomban prédikál Könyves-Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Makai Lajos diakonissza-lelkész, délután Fóris Endre segédlelkész, a homokkerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt Boér Károly vallásánár.

Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 9 órakor a tanuló ifjuság az Ur szent asztalához járul. D. e. 10 órakor a reformáció emléknapján az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi. Utána az Ur szent vacsorája fog a hívők részére kiszolgáltatni.

— **A király válasza az Orle hódolatára.** Megirtuk, hogy az Országos Református Lelkészezsület az október 27-én Debrecenben tartott IX. kongresszusáról hódoló táviratot intézett a királyhoz. Öfelsége kabinetirodájától a következő válasz érkezett:

Méltóságos és főtiszteletű

Baltazár Dezső református püspök urnak

Debrecen.

Ö császári és apostoli királyi Felsége a református magyar lelkészek kongresszusának Méltóságod által tolmácsolt hódolatáért legkegyelmesebben szíves köszönetét kifejezni méltóztatik.

Legfelsőbb parancsra:

Daruváry.

— **A Vörös Kereszt hangversenye Debrecenfalva javára.** Szombaton, november 6-ikán esti 8 órai kezdettel tartja meg a Vörös Kereszt Egylet az Arany Bika disztermében azt a nagyszabású hangversenyt, mellyel — mint mostanában majd minden agilis munkájával — Debrecenfalva felépítését iparkodik előmozdítani. Kitünő erőket sikerült e célra megnyernie, kik a szép célért szívesen áldozzák művészetüket. P. Nagy Zoltán, Weszprémi Andor és Dienzl Oszkár neve szerepel a műsoron. Mindhárom művész valóban kedves a mi közönségünk előtt, így biztosra vesszük, hogy a közönség, mely bármelyikőjük komoly művészetéért is megtöltene egy-egy hangversenytermet, most, midőn mind a háromnak játékában egyszerre gyönyörködhetik: sietni fog megragadni a kínálkozó ritka művelvezet nyújtó alkalmat. A hangversenyt Márk Endre udvari tanácsos polgármester megnyitó beszéde vezeti be, ezt meg Halassy Mariska szavalata követi; az estét a híres Debreceni Dal-egylet nyitja meg a himnuszszal. A hangversenyre, melynek teljes programját legközelebb közöljük, már a napokban megválthatni a jegyeket Antalfy, Hegedüs és Sándor, Csáthy, Békés Lajos üzletében, valamint a városházán és az árusítást magukra vállaló urhölgyeknek. Ülőhely 4, 3 és 2 korona, páholy 10 és 12 korona.

— **Az újra sorozott népfőlelők bevonulása Ausztriában.** Bécsből táviratozzák: A hadügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint Ausztriában azok, akik november 16-ig besoroztatnak és felmentve nincsenek, november hó 16-án bevonulni kötelesek.

— **Az Urániában** ma utoljára a gyönyörű Carmi-film.

— **Egy reáliskolai tanár hadi kiténtetése.** Jamriska Péter, a debreceni állami főreáliskola tornatanára a háboru kezdetétől fogva szolgál; harcolt északon, délen és délnyugaton. Mint az egri 60. gyalogezred hadnagya vonult be, de szolgálata közben főhadnaggyá lett. Vitéz magatartásáért és igen hasznos katonai teljesítményekért méltó kiténtetést kapott, a III. osztályu katonai érdemkeresztet. Ez alkalomból az állami reáliskola tanári kara melegen üdvözölte vitéz kartársát, Jamriska Pétert.

— **Előléptetések a máv. debreceni üzletvezetőségénél.** A magyar államvasutak debreceni üzletvezetőségénél november 1-től kezdődően a következő előléptetések történtek: Csáky Alajos felügyelő az V. fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatából ugyanazon fizetési osztály 2-ik fizetési fokozatába; Ujlaki Henrik főmérnök a VI. fizetési osztály 1-ső fizetési fokozatából az V. fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatába felügyelővé; Ninger József főellenőr a VI. fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatából ugyanazon fizetési osztály 2-ik fizetési fokozatába; Nyiri Géza ellenőr a VII. fizetési osztály 1-ső fizetési fokozatából a VI. fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatába főellenőrré; Simon Kálmán Ambrus ellenőr és Lamber Aladár mérnök a VII. fizetési osztály 2-ik fizetési fokozatából ugyanazon fizetési osztály 1-ső fizetési fokozatába; Gerecse Gyula és Farkas Géza Jenő hivatalnokok a VIII. fizetési osztály 1-ső fizetési fokozatából a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába ellenőrökké; Soós János és Thuroczy István fogalmazók a VIII. fizetési osztály 1-ső fizetési fokozatából a VII. fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatába segédtitkárokká; Riedl Ede hivatalnok, Gyökössy Endre dr., Müller Ottó dr., Zivuska Andor, Szerbák János és Randé Jenő fogalmazók a VIII. fizetési osztály 2-ik fizetési fokozatából ugyanazon fizetési osztály 1-ső fizetési fokozatába; Vida József hivatalnok a VIII. fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatából ugyanazon fizetési osztály 2-ik fizetési fokozatába és végül Kuti Imre hivatalnok a IX. fizetési osztály 1-ső fizetési fokozatából a VIII. fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatába léptek elő.

— **Maria Carmi,** a fenomenális színésznő, ma bucsuzik a debreceni közönségtől. Mindent felülmúló művészi játékával — szenzációs sikert aratott, hogy többen kétszer nézték meg a „Szépség átka” című öt felvonásos drámát az Urániában, ami pedig a legnagyobb ritkaságok közé tartozik; de Carmi látni kell, hogy ezt megértsük, mert minden mozdulata külön-külön egy művészet és aki elmulasztja ezt a kiválóan megírt drámát megnézni, sokat veszít vele.

— **Kellermann: Az alagut.**

— **A műkiállítás műtárgyainak mai kisorsolása.** A városháza nagy tanácstermében élénk látogatottságnak örvendő műkiállítás ma délután 5 órakor zárul be s az összes műtárgyaknak rendkívül kedvező nyereségy esélyekkel kecsegtető kisorsolása dr. Galánffy János kir. közjegyző közbenjöttével a város előljárójának jelenlétében a kiállítás helyiségeiben kezdetét veszi. A kisorsolás, melyre sorsjegyek egészen d. u. 5 óráig a pénztárnál még mindig kaphatók a közönség jelenlétében fog megtörténni. Nyereségy-jegyzék legkésőbb 3 nappal a sors-huzás után jelenik meg. A nyereségyek 1915. november hó 1-től 1915 november hó 10-ig Debreczen sz. kir. városának polgármesteri hivatalában szolgáltatnak ki. Ezen idő tul fel nem vett nyereségyek a jótékony cél javára értékesítetnek.

— **Az Urániában** ma utoljára a gyönyörű Carmi-film.

— **Royal-étterem** elfogad napi és havi abonomákat.

— **Kellermann: Az alagut.**

— **Az őszi és téli idényre** férfi-ruhák, átmeneti- és téli kabátok, a legjobb szabás és kivitelben készülnek Békés Lajos uri divat- és szabó-üzletében, Piac-u. 46.

— **A halasztás alá nem eső váltók.** A hivatalos lap mai száma közli a miniszterium rendeletét, melynek értelmében a moratoriumi rendelet vagy a moratorium feloldó rendelet értelmében halasztás alá nem eső váltó, kereskedelmi utalvány és közraktári jegy tekintetében, amely 1916. március 1. napja előtt járt le vagy jár le, a fizetés végetti bemutatásra és a fizetés hiánya miatti óvás felvételére megszabott határidő 1916. március 3. napjáig bezárólag meghosszabbított. Ugyanezen idő alatt történhet az említett papírok tekintetében a névbecsülési fizetés végetti bemutatás.

— **A debreczeni hadikiállítás.** A hadikiállítás mindinkább nagyobb látogatottságnak örvend. Napról-napra fokozottabb az érdeklődés a rendkívül érdekes és gyönyörködtető kiállítás iránt. Az igen nagyszámú összehalmozott érdekesebb-érdekesebb orosz tárgyak nagy vonzó erőt gyakorolnak, főként pedig, a mióta az orosz ágyut, melynek érdekességét az adja meg, hogy ez az ágyu már a japán háborúban is szerepelt és az orosz gépfegyvert is kiállították, mindinkább fokozódik a kiállítás látogatottsága. Általános bámulat tárgyát képezi az uzsoki csatátér meglepően hű és művészi elkészített látkepe. A kiállítás még pár napig marad nyitva Melegen ajánljuk azoknak, akik még nem látták, hogy okvetlen szemléljék meg.

A hadikiállításon vasárnap délután 4 órától kezdve Magyar Imre zenekara játszik.

— **Debreczeni vasutasok vörös-kereszt kitüntetései.** Aki nem a lövészárokban, hanem polgári foglalkozások keretében, fejtenek ki a háborúval kapcsolatban hasznos tevékenységet, azok megelégedéssel vehetik tudomásul, hogy az arra illetékes tényezők szeme a hős katonák nagyszerű teljesítményein kívül az ő nem kevésbé fontos munkásságukat is észreveszi. Erre eklatáns bizonyíték az a kitüntetés, mely a Debreczen—nyirbátori vasut néhány alkalmazottját érte; ugyanis a sebesült- és beteg-szállítás terén kifejtett buzgó tevékenységükkel szerzett érdemeik elismerésül Troján Ferencet, a Debreczen—nyirbátori vasut ellenőrt, a hadikiállításos Vörös-kereszt ezüst díszéremmel, B. Nagy István, Kovács Imre, Oláh János nyirbátori vasuti kocsimestereket pedig a Vörös-kereszt bronz díszéremmel tüntették ki. A nevezettekhez a szép és megérdemelt kitüntetési elismerő irat kíséretében érkezik.

— **Milyen az időjárás a harctereken?** Hadioperációk gyors tempóját nemsokára megnehezíti a télies időjárás, amely a harcterek egyik-másikán már mutatkozik is, habár még nem érkeztek jelentések havazásról. Október végén vagyunk s az ország belső részein is érezhető a temperatura alábbszállása, mennyivel inkább érezhető tehát ez a szélsőbb ég-aljak alatt, mint amilyen Oroszország és a Balkánon. Középeurópa déli részein, az Alpok vidékén a múlt héten nem volt tulságosan hideg az időjárás. Ködök képződtek, kiterjedtebbek az eddigiekénél és ez volt az oka, hogy az időjárás valamivel enyhébb is volt, mint a megelőző héten. Az északi harctereken állandó volt a fagy. A hőmérő a 2—3—4 Celsius fokok között ingadozott Nyugatoroszországban, Lengyelországban és Bukovinában. Hideg esők jártak, amelyek a légkör még nagyobb lehülését okozták. A nyugati hadszíntéren, Franciaországban és Belgiumban szokatlanul korán köszöntött be a tél, a belga tengerparton más esztendőben még enyhének mondható ilyentájt az időjárás, most azonban a hőmérő gyakran száll a zérus alá. Az Adrián szirokló dühöng és nagy esőfelleget hoz. A déli Balkánon 6—7 Celsius fokra süllyedt zéro alá a hőmérő.

— **Mister King.** Ma, vasárnap négy előadásban mutatja be az Apolló a Connan Doyle sorozat idej első újdonságát, Mister Kinget. Ez a hatalmas négyfelvonásos kalandor történet felülmúlja a Sátán kutyája című detektív filmet. Izgalmas és érdekfeszítő cselekményében gazdagon van felhalmozva a trükkök egész sorozata, csodás látványosságot tár elénk. Aki ezt a filmet látta, az Mister Kinget nem felejtí el soha. Természetesen tegnap is megtelt az Apolló nézőtere minden előadáson. Kár, hogy ez az értékes nagyszabású darab ma utoljára marad műsoron. Az előadások pontosan 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Kedvezményes jegyek ma nem érvényesek.

— **Iparosok, kereskedők, gazdák figyelme!** Dr. Szántó Sámuel kölcsönsegélyző egyleti igazgató f. é. október hó 31-én (vasárnap) d. u. 3 órakor fogja a III-ik hadikölcsön feletle előnyös voltát a Debreczeni Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1. sz. a., II. emelet) ismertetni. Minek meghallgatására az iparosok, kereskedők, gazdák és netáni érdeklődők meghívotnak. Dávidházy Kálmán, az Ipartestület elnöke.

— **Az Urániában** ma utoljára a gyönyörű Carmi-film.

— **Gummi kabátok** 18 kor. kezdve, még a készlet tart, kiárusítja Frank Sándor női divat-cég, Piac-u. 69.

— **Harcserű mutatóványok és mérkőzések.** Holnap, hétfőn mutatja be az Apolló azokat a harcserű mutatóványokat és mérkőzéseket, melyeket Budapesten, a városligetben 6 cs. kir. fensége Augustza főhercegasszony védnöksége alatt a budapesti helyőrség rendezett. A vidéki közönség a fővárosi lapok bőhíradása nyomán vett tudomást a nagyszabású játékról és vágyódással gondolt arra, hogy jó volna látni ezt a gondosan összeállított harcijátékot, — ha Budapesten lehetne. — Nos, most itt az alkalom, hogy meglássuk, csak úgy, mintha ott lett volna. A háromfelvonásos film egy valószínűsítő utámozást mutat be, tüzérrel, huszársággal, gyalogsággal és utászokkal. Gépfegyverek, ágyuk, aknák, páncélaútkók, szuronyrohamok és attakkok játszódnak le színes változatokban, úgy, hogy aki ezt a filmet látta, igazi fogalmat nyer egy-utámozatról. A Debreczenben állomásozó katonaság részére az Apolló külön katonai előadásokat rendez.

— **Sok pénzt takarít meg,** ha kávéját a Royalban fogyasztja. Fekete v. tejes kávé 34 fillér, tea 50 fillér. Domino, sakk díjtalan.

— **Cipők!** 800 pár amerikai, egész, kedvező vétel folytán igen okosán kapható. Iskolai cipők nagy választékban. Nagy cipőáruház, Hatvan-u. 8.

— **Házasság titkos aktáért.** Az orosz diplomáciáról már köteteket összeirtak, mi csak egy esetet akarunk elmondani jellemzésére. Drezdában egy orosz arisztokrata hölgy jelent meg egy szép napon, szédítő szépség, akiért az egész nagy város rajongott. A nagyvilági dugszdag hölgyet hidegen hagyta minden udvarlás, csak éppen egy szabadságon levő fiatal követségi titkár tüntetett ki legbájosabb mosolyával. A titkár elvette az arisztokrata nőt és magával vitte állomáshelyére. A feleség négy hónapi együttlét után egy szép napon megszökött és vele együtt nyoma veszett egy csomó aktának. Egy év múlva pedig a derék nő, akiről Péterváron a pro forma megindított nyomozás semmit sem akart tudni, megjelent az udvari bálon. Szóval az volt, akinek kiadta magát és csak azért vetemedett az aktalopásra, hogy orosz diplomaták kegyeibe férközve Péterváron az udvari bálkon megjelenhessen.

— **Kellermann: Az aia gut.**

— **A rokkant katonák munka-ellátása.** A rokkant katonák munkakeresés céljából a m. kir. Rökkant-ügyi hivatalnál (Budapest, Ország-ház, VII. kapu) személyesen vagy írásban jelentkezhetnek. Írásbeli jelentkezés esetén a következő adatokat kell bejelenteni: 1. A rokkant katoná neve, születési helye és éve. 2. Csapat-esté és rangfokozata. 3. Családi állapota, gyermekei száma és ezek közül hány kereső képes. 4. Állandó lakhelye és jelenlegi tartózkodási helye. 5. Katona szolgálatból mikor lett véglegesen elbocsátva. 6. Rökkantságának milyensége és foka. 7. Mi volt polgári foglalkozása és tudja-e azt továbbra is folytatni? 8. Mint rokkant valamely foglalkozásra nyert-e kiképzést és mire? 9. Milyen munkára vállalkozik, illetve milyen állást óhajt elnyerni? 10. Milyen fizetési igényei vannak? 11. Milyen az iskolai előképzettsége? 12. Mennyi a rokkantsági járuléka és sebesülési pótdija és részesül-e ezen kívül még bármilyen más címen életjáradékban? 13. Mi az anyanyelve s milyen más nyelveket beszél még? 14. Katonai szolgálatból történt elbocsátatása óta volt-e már valahol alkalmazva, ha igen, hol, kinél, milyen minőségben, mennyi ideig s mily fizetés mellett?

— **Hagyma** kapható nagyban 70, kicsinyben 72 fillérjével gkgként Hatvan-u. 8.

— **Az Urániában** ma utoljára a gyönyörű Carmi-film.

— **Frank Sándor céghez** (Piac-u. 69., telefon 12-56.) megérkeztek a téli divat-kelme újdonságok! Bársonyok, flanellek, selymek és eső-ernyők. Óriási választék.

— **35 dekás tábori postadobozok,** melyben a harctérre élelmiszereken kívül minden küldhető, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohány-tözsdeben.

A hadsereg aranykönyvéből.

— *A hadügyminiszterium sajtóosztályától.* —

— **Plaszek József** 71-ik gyalogezredbeli tizedest egy heves ütközet alatt századától elszakították. Véletlenül találkozott 20 oroszral, akik megadásra szólították őt fel. Hirtelen elszánt-sággal lövésre fogta fegyverét s egymásután 12 oroszot durrantott le, mire a többi ellillant. (1. oszt. ezüst vitézségi érem.)

— **Mostböck János,** 45-ik Landwehrtábori tarackosztálybeli szakaszvezető egy esetben, amikor az üteget hátulról lepte meg támadásával az ellenség, ágyuját egészen önállóan kedvező helyre állította tüzelésre kész állásba és vele a rohamozó oroszokra lövetett. Az ő cselekedete fényes bizonyítéka annak az önállóságnak, amely az ellenségnek jelentékeny veszteségeket okoz. (Arany vitézségi érem.)

— **Reich Emil** 62-ik gyalogezredbeli tart. hadapród agyonlötötte a lovakat, amikor az a veszély kísértett, hogy az ellenségtől zsákmányolt négy ágyut elveszítjük, hogy az vonat-hassa el velük az ágyukat; reá következő éjjel meg újból elvettük a négy ágyut az ellenségtől s biztos helyre vittük azokat. (1. oszt. ezüst vitézségi érem.)

— **Reiterer János** 47-ik gyalogezredbeli baka a 20 napos wolcsadolnai ütközetek alatt éjjelnappal szakadatlanul gépfegyverét látta el a heves ellenséges tűz dacára is. Hallatlanul bátor, halálmegvető magatartása oly foku volt, hogy gránát teli találata után, amely a gépfegyvert és legénységét kilődította a fedezék-ből, a fegyvert rögtön újból beigazította és hidegvérűen továbblötötte vele. Utóbb a nyakán sebesült meg. (1. oszt. ezüst vitézségi érem.)

— **Sakulin Ferdinánd** 96-ik népfelkelő zászlóaljbeli népfelkelő gyalogos a tábori lelkesztő önként kísérte ellenséges tüztől nagyon veszélyeztetett uton a rajvonalba, miután az előbb utrakelteknek nagyobb részét vissza kellett fordulniok. Ezzel sok sebesültet juttatott ahhoz, hogy az utat nem ismerő lelkesztől vallási vi-gaszban részesülhessenek. (2. oszt. ezüst vitézségi érem.)

— **Tollinger József,** a 4-es tábori tarackezred irányítója, annak dacára, hogy ütegre a nehéz tüzérrel lőtt hevesen, egy altiszttel egyetemben a találat okozta földomlás alá temetett és sebesült bajtársát a megfulladástól mentette meg s őt biztos helyre vitte, ámbár az ágyugolyók és burkolatuk tört darabjai szakadatlanul hullottak az üteg szomszédságába. (2. oszt. ezüst vitézségi érem.)

— **Bosznjakovics Péter,** a bosnyák-hercegovinai 3-ik gyalogezred tart. századkürtöse, amikor százada és a gépfegyverosztály hátrálásra kényszerült és a gépfegyvert vivő állapot bomba ölte meg, a legnagyobb ellenséges tüz közöttben a teljesen felszerelt fegyvert órák hosszú ideig maga cipelte s utób a gépfegyverosztálynak adta oda. (1. oszt. ezüst vitézségi érem.)

NYILTTÉR. *)

Tisztelettel értesitem a kereskedőket, iparosokat, pénzintézeteket és magán embereket, hogy feleségem, Fekete Ferencné szüil. Berta Eszter részére semmiféle hitelt, vagy pénzt kölcsön nevében ne adjanak, mert azért semmiféle felelősséget és kezességet a mai naptól nem vállalok és azt meg nem térítem.

Debreczen, 1915 október 31.

Id. Fekete Ferenc,
hentes.

Üzlet: Csapó-utca.

Homok-utca 26.

TÖRVÉNYKEZÉS

A novemberi esküdszéki ciklus

A polgárbírák kisorsolása

A debreceni kir. törvényszék mellett működő esküdszékek november 22-én kezdő meg ez évi negyedik ciklusát, amely december hó 4-éig tart. A novemberi ciklusra a következő szolgálati lajstrom sorsoltatott ki:

Pótesküdtettek: Kozák András gazda, hály hentes, Kovács Béla asztalos, Komlóssy Dániel csizmadia, Gombácsi Sándor kömüves, Udvarhelyi Balázs cipész, Ménes Péter nyug. pénzügyi hivatalnok, Tóth Gergely magánzó, Nagy Pál bormérő, Höflinger József ny. főkalauz, Nagy Bálint szobafestő, Kiss Bálint bormérő, Csathó Gábor bádogos, Szentessy Károly csizmadia, Patay József pénztárnok, Kleinrath János ny. főraktáros, Rácz József cséplőgéptulajdonos, Harsányi István gazda, dr. Gulyás István tanár, Balogh István birtokos, Földváry Mór mechanikus, dr. Malatin-szky Ferenc magánzó, Szabó Sándor kereskedő, Antal Bálint kömüves, Deák Péter késes, Sányi Béla bizt. tisztviselő, Fehértóty István kertész, Balkányi Béla birtokos, Gombos Ferenc hentes, Csengeri Ferenc terménykereskedő, Mandel Lipót kereskedő.

Pótsküdtettek: Kozák András gazda, Szilágyi Gábor kereskedő, Mezei Gábor bormérő, Szerenyesy Ferenc csizmadia, Tiszai Imre gazda, Nyilas István gazda, Ferenczy Sándor ácsmester, Kohn Herman bórkereskedő, Lindenfeld Ignác mészáros, Krausz Kálmán bádogos.

ADJUNK LÁTCSÖVEKET KATONAINKNAK!

Jó távcső egész csapatokat megmenthet a meglepetés veszedelmétől és az ellenség kikémlelésére is a legbiztosabb segítő eszköz. Küldjük el távcsöveinket hős katonáink számára a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci-utca 38. szám.)

Junker Henrik

művirág- és díszitollgyára
Budapest és Debreczen
 Király-utca 54. Piac-utca 26-28.
 Telefon 118-09. Telefon 553.

Művirágok és sirkoszorúk

legzöldebb kivitelben nagyban és kicsinyben. Ugyiszintén női kalapformák, díszitollak, sirkoszoru-levelek és kellékei.

Grammophont

niklrozott trombitákkal és 24 nagy zene- és ének-számmal 35 koronáért küld kárúsítás végeit **Fabrik Kimpink, Wien, Kaiserstrasse 65.**

Krisch Károly

cserépkályha nagyraktára
Debrecen, Hunyadi-u. 13.
 Telefon 12-18.

Raktáron tartom a legfűzállobb és legjobb minőségű cserépkályhákat és takaréklázhelyeket, — amelyek oly fűtő szerkezettel lesznek ellátva, hogy 1 órai fűtés 08 fillérbe kerül.

Átalakításokat, javításokat és tisztításokat jutányosan elvállalom.

Kérje
 ingyen és bérmentve órákról, arany- és ezüstárúkról, hangszerekről stb. 1000 képet tartalmazó főárjegyzékemet.
Első órágyár,
 Konrad János, es. és k. udv. szállító
 Brúx 1106. sz. (Csehország.)
 Niket horgony óra K 3.80, jobb K 4.20, Ó-ezüst fém-rem. óra K 4.80, svájci horgonyművel K 5.—, háboru-émlék-óra K 5.50, rádium zsebóra K 8.50, ébresztővel K 24.50, nikel-ébresztő K 2.90, fali óra K 3.40, minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Szétküldés utánvétellel. Kockázat nincs! Kicszerelés megengedve vagy pénz vissza.

Dr. SZTANKAY ABA
 gyógyszerésztára a „NADOR“-hoz.
Debrecen, Szt. Anna u. Attila-tér

Ajárlja a bélműködést legideálisabban szabályozó tudományos alapon épült hashajtóját, az **Eulaxans tablettáit.**

Olyanok, kik kénytelenek állandóan hasbajtót használni, sok esetben idült bélrényheségük-től megszabadultak. — **Eulaxans** hashajtó használatánál azon időközök, melyekben a hashajtó bevétele szükségessé válik, megnagyobbodnak. A hatás csikarás nélkül áll elő s nem vizes, hanem a természetes széklet-telhez legjobban hasonlító. — Elkékel egyetemi orvos-tanárok s orvosok által ajánlva s kitűnő hatása előismerve. **1 tubus ára K 120.**
 Főraktár: Budapest **Török József** gyógyszer-tárában Király-utca 12. Kapható a készítőnél s legtöbb gyógyszer-tárban.

Beszélőgépet,

alkalmi vétel, elzárható fedéllel, elsőrangú mű, beszéd-, ének- és zene-felvételre berendezve, 30 zene- és énekszámval, valamint 10 drb magánfelvételi készlettel 40 koronáért küld **Fabrik Kimpink, Wien, VII. Kaisersstrasse 65.**

Tetvek és férgék ellen

Pedikrol
 az egyedül bevált biztos hatású szer. Katonáknak valóságos jótétemény. — Ára 1 korona tábori csomagolásban. — Kapható mindenütt. Főraktár: **Török József**, Budapest, Király-utca 12. és **Opera-gyógyszertár**, Budapest, Andrassy-ut 22.

Kereskedők figyelmébe ajánlom Gőzkávépörköldé és fűszermalmomat

Gróf Dégenfeld-tér 1. alatt, pörköldést és őrlést a legjutányosabb árban eszközölök.
 A tisztelt vevőközönségnek ajánlom a naponta frissen pörkölt kávét, a nálam vásárolt kávét ingyen megdarálom és kívánatra díjmentesen a bevásárlást haza szállítom.
Friss liptói túró állandóan nagyban és kicsinyben kapható.
A híres szamosújvári gombákból nagy raktár.
Lindenfeld J. Jenő,
 fűszernagykereskedő.
 Városház utca 2. Telefon 79.

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kistemplombazár
Megérkeztek az őszi és téli divatkelme-ujdonságok
FLANELLEK — SELYMEK VELEZEK — BÁRSONYOK. ! Óriási választék !

Apró hirdetések

Fiatal
 fodrász segéd vagy tapasztalt gyarkornok kedvező feltételek mellett modern berendezett üzletben alkalmazást nyer. Bűdzentmihályon Lukács Gyulánál.

Irodai munkában
 jártas kisasszony, pénztár kezeléshez, ki már ilyen állásban alkalmazva volt felvétetik. Cim a kiadó-hivatalban.

Tűzifa
 legolcsóbban rendelhető „Herkules” tűzifa telepen Telefon 1050.

Fajalmak
 nagyválasztékban nagyban és kicsinyben kaphatók. Klein Antal és Társa, Piac-utca 61.

Méz
 bármilyen mennyiségben veszek. Tokaji József, Budapest, VIII., Agteleki-utca 14/b.

Veszek
 fél és 1 literes üvegeket bármely mennyiségben Békés Emil, Vörösmarty-utca 1.

Kiváló szép alma
 érkezett újabban; mászánként 38 korona és kilónként 42 fill. Viszont-elárulásoknak árendemény. Hunyadi u. 8.

Finom hímzéseket,
 horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntarthassa. Késes-utca 37. Nyiriné.

A Domán és Kurz
 csódtömegétől megvett összes

posztó- és gyapjuszövet árak

nagybani és kicsinybeni eladása olcsó árak mellett megkezdődött.
 Az üzlethelyiség berendezéssel együtt, azonnal is kiadó.
Piac-utca 49.
 a főpostával szemben.

Keresek egy zsoba konyha és kamarát. Cim Piac 58., a vicénél.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mászánként 100 K-ért szállítok. Cim kiadóhivatalban.

Kiadó
Sör-sarnok és vendéglő!
 A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsori vendéglő és sör-sarnok 1. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreczeni Első Takarékpénztárhoz.

Pénzkölcsön

Értékpapirokra, sorsjegyekre, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadikölcsön	80—
100 Koronáért	15—
Banlita sor jegy	18—
Papir értékesítési sorsjegy	18—
Összárak	50—
Olcsó	28—
Jos. ár	10—
E. ár	6—
Fe. ár	70—
Készlet jótétel	120—

Ha az érték papir másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. Kérjétek pénzeiket, arany érmeiket a legmagasabb napi áron beváltunk.
 Debreczeni Pénzváltóház és Zálogházban Bászv.-Társaság SIMONFFY-UTCA 13.
 Telefon 298.

Levélbélyeg

gyűjtőknek 61 drb. jótállás mellett valódi, különféle ritka bélyeg, 36 korona katalógus ár helyett csak 5 korona 30 fillér. Gyönyörű bélyeg választékomat vevőknek rendelkezésre bocsátom. Az oldalas bélyeggyűjtemény kívánatra mindenki megkapja. **Béla Szekula, Luzern (Switz.)**

A valódi PALMA

BEKÖZ
 elsőrendű háztartásoknál kiváló abszolut alkoholt és vegy-tiszta mentholl esszenciát és éppen ezért minden háztartásban szükséges készítmény, hanem belsőleg is állandóan igénybe veszik. A

PALMA

BEKÖZ
 már a bedőrése alatt csillapítja a fájdalmakat. Erősítő és hűtő hatású kúra melegben, hidegben egyaránt nagy megelőző és kábó-nátnak a háboruban. Nagy mily nagy megelőzőt teljesíti

PALMA

BEKÖZ
 a katonáknál, legjobban bizonyít az a körülmény, hogy a magyar katona el sem tudal néhány üveg

PALMA

BEKÖZ
 nélkül a sem engedik.

PALMA

BEKÖZ
 A Palma alapárát:
 Próbá üveg ára . . . 40 fill.
 Közép üveg ára . . . 1.— kor.
 Nagy üveg ára . . . 2.— kor.
 Készíti:
Dr. SZELÉNYI ÁRPÁD
 gyógyszerész
 Debrecen, Piac-utca 30.
 Kossuth-patika.

Az Alföldi Takarékpénztár épületében

vendéglő

sör-sarnok azonnal kiadó!